

Pudasjärven lukion ylioppilaat yhteiskuvassa Hirsikampuksen portaita.

Maakunnan paras lukio juhli

● Pudasjärven lukio Pohjois-Pohjanmaan voittaja STT:n lukio-verailussa.

Martta Oinas-Panuma

Hymy oli herkässä Pudasjärven lukion ylioppilaskokouksessa Hirsikampuksella - koronan varjostamien vuosien jälkeen juhlimaan päästiin viimein perinteiseen malliin.

- Ihan jees olo, hymähtävät ylioppilaat **Joonas Mattila** ja **Jesse Pyykkönen**.

- Nyt tämä konkretisoituu, että lukio loppuu, Pyykkönen summaa juhlapäivänä.

Tunne on helpottunut ja onnellinen.

- Tähän kulminoituu 13 vuoden koulutie.

Mattilan ja Pyykkösen mukaan nyt ylioppilaisiksi kirjoittaneiden 17 hengen ryhmä on hitsautunut vuosien aikana hyvin yhteen.

- Meillä on mukava porukka ja toivottavasti nähdään vielä jatkosakin.

Tuoreet ylioppilaat ovat iloisia siitä, että lukio-opinnot päästiin aloittamaan normaalisti lähiopeutuksena. Koronan takia etäopiskeltiin pariin otteeseen, mutta abitu-

rienttivuonna ruutujen ääreen ei tarvinnut siirtyä.

Toisaalta koronatilanne vaikutti siihen, että ylioppilaskirjoituspäiviä lisättiin. Se puolestaan mahdollisti useamman aineen kirjoittamisen. Esimerkiksi Pyykkönen kirjoitti kolme reaaliaineiden koetta, historian, biologian ja maantieteen.

YLIOPPILASJUHLAN aluksi airueet **Annika Junnonaho** ja **Jenna Pyykkönen** sekä lipunkantaja **Henri Heikinheimo** astelivat ensimmäiseksi saliin. Juhlan yleisössä oli lukion opiskelijoita ja henkilökuntaa, ylioppilaiden perheenjäseniä ja läheisiä sekä riemuyläoppilaita. Musiikkia lakkiaisissa esitti **Ronja Kokko** sekä opebändi.

Vs. rehtori **Susanne Nyman** toi avaussanoissa esille Pudasjärven lukion upean menestyksen STT:n lukiovertailussa.

- Meillä on siis erityisen monta syytä juhlia juuri tänään.

Pudasjärven lukio sijoittui Pohjois-Pohjanmaan lukioista korkeimmalle sijalle ollessaan valtakunnallisesti pienten lukiodien joukosta viides. Tulokset julkistettiin lakkiaispäivänä:

- Oli huikeaa kuulla upeasta menestyksestä lauantaina aamusta. Ilon siivittämänä muokkasin vielä lakkiaispuhetta viime tingassa, Nyman kertoo Iijokiseudulle.

Vs. rehtorin mukaan menestyk-

sen syitä on useita, kuten opiskelijoiden erinomainen opiskeluunto, pienen lukion yhteishenki, kampuksen henkilökunnan tsemppaava asenne sekä kaupungin panostus lukio-opiskeluun.

- Pienet opiskelijaryhmät mahdollistavat sen, että opettajalla on aidosti mahdollisuus tarjota laadukasta ja eriyttävää opetusta ryhmälle.

Ylioppilaille pitämässään puheessa Nyman kiitti koko lukion väkeä ja nyt valmistuneita ylioppilaita upeasta työstä poikkeuksellina aikoina.

- Suorituksenne on huikea kaiken epävarmuuden keskellä. Kiitos sinnikkydestä ja periksiantamattomuudesta sekä positiivisista kohtaamisista, hän onnitteli nuoria.

Nyman pohdiskeli puheessaan myös sisukkuuden ja mielen joustavuuden merkitystä. Hän kannusti nuoria uskomaan itseensä:

- Pidät sometaun, jolloin rohket kuunnella ajatuksiasi. Löydät takuuvarmasti sisimmät ajatukset ja toiveesi, joiden varaan voit rohkeasti elämäsi rakentaa.

YLIOPPILAAN puheessa **Viivi Syrjä** muisteli kolmen vuoden matkaa Pudasjärven lukion ilmailulinjalta. Syrjä muutti Kinnulasta Pudasjärvelle lukioon, missä hän on saavuttanut unelmansa suorittamalla ilmailulinjan opinnot.

Ylioppilaat Hirsikampuksen salissa hetkeä ennen lakitusta.

- Olin rohkea, tein oman päätökseni ja se on kannattanut.

Syrjä kiitti lukion opettajia ja opiskelukavereita. Hänelle lukio-vuodet tarjosivat niin yleissivistävää oppia kuin unohtumattomia kokemuksia.

- Eniten vaakakupissa painavat kuitenkin uudet kaverit.

Seurakunnan tervehdyksen juhlaan toi Pudasjärven seurakunnan kirkkoherra **Timo Liikanen**. Hän painotti itsemyötätuntoa ja lempeyttä itseä kohtaan.

- Unelmoi. Ole rohkea. Suunnittele tulevaisuutta, mutta elä rohkeasti tätä hetkeä. Ole itsellesi armollinen ja hyväksi pettymykset ja epäonnistumiset.

Kirkkoherra kehotti nuoria taivottelemaan unelmiaan.

- Elämässä tarvitaan juuria ja perustaa, joiden varaa voi rakentaa. Kouluvuodet ovat osa tätä, hän toivotti suotuisia tuulia tulevaisuuteen.

Kaupungin tervehdyksen juhlaan toi valtuuston puheenjohtaja **Olga Oinas-Panuma**. Hän kehotti nuoria olemaan ylpeästi pudasjärveläisiä, vaikka tie veisi opiskelemaan tai töihin muille paikkakunnille.

Riemuyläoppilas **Raija Koivisto** kannusti ylioppilaita etsimään sitä, mikä tuntuu oikealta.

- Säilyttäkää uteliaisuutenne, oppimisen halu ja into elämässä.

PUDASJÄRVEN LUKION VUOSIKERTOMUS

MARTTA OINAS-PANUMA

2021–2022

MARTTA OINAS-PANUMA

JUSSI KORHONEN

SUOMEN PARAS KESKIHARVO

Jesse Pyykkönen kirjoitti kahdeksan laudaturia ja kolme eximiam. Hänen ylioppilastodistuksensa oli arvosanapistemäärältään, 74, Suomen paras.

MARTTA OINAS-PANUMA

Rehtorin terveiset

Lukuvuosi oli poikkeuksellinen eri tavoin. Edellisen lukuvuoden tavoin koronavirus aiheutti haasteita lukioarjessamme. Saimme koronavuoden ristiriitaisten turvallisuusohjeiden siivittäminä järjestettyä koko vuoden lähiopetuksen maaliskuun lukuisista koronatarunnoista huolimatta. Erityisen tyytyväisiä saamme olla ylioppilastutkinnon onnistuneesta läpiviennistä syksyllä 2021 ja keväällä 2022. Tammikuussa 2022 toteutimme kauan odotetun yökoulun, helmikuussa penkarit sekä toukokuussa perinteikkäät vanhojen tanssit lukuvuoden huipentuessa päättäjäispäivän lakkiaisiin.

Urheilulinja

Opiskelijakunnan ja tutoreiden toiminta on ollut aktiivista. Opiskelijakunnan ja rehtoreiden yhteinen tapaaminen sujui rakentavassa hengessä. Siinä tarkastelimme kaupungin talouden sopeutuspaketin vaikutusta lukion kurssien tarjontaan sekä lukiolaisten tarvetta autopaikoille. Suunnittelimme lisäävämme yhteisiä kokouksiamme. Talven aikana suunnittelimme OSAO Pudasjärven yksikön sekä paikallisten urheiluseurojen kanssa toisen asteen urheilulinjan mahdollistaen ohjatut aamutreenit kahdesti viikossa yksilöurheilijoille, futsalin ja lentopallon pelaajille. Yhteinen tavoitteemme on laajentaa lajien määrää toiminnan vakiintuessa.

Opiskelijoiden hyvinvointi

Lukuvuoden kantavana teemanä on ollut opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistaminen. Opettajakunnan arkihavaintojen lisäksi olemme seuranneet hyvinvoinnin osa-alueita Opintokamu-ohjelman ja sen mahdollistamien kyselyiden avulla. Tarkastelimme yhdessä opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa syksyn tuloksia yökoulussa pidetyssä hyvinvointipaneelissa. Lukiolaisillamme on keskimääräistä paremmat opiskelutaidot, he tuntevat kuuluvansa omaan kouluuyhteisöön ja he kokevat vähemmän uupumista. Yksinäisyyden tunnetta esiintyi vähän Opintokamun kyselyssä. Sen sijaan tunne näytti vahvistuneen keväällä toteutetussa hyvinvointikyselyssä, mikä on tärkeä lähtökohta lukioyhteisön tulevan lukuvuoden hyvinvointityöhön yhteistyössä oppilashuollon ammattilaisten kanssa.

Poikkeuksellinen lukuvuosi

Tämän lukuvuoden jälkeen ei ole ihme, jos turhautumisen tai pettymyksen tunteet ovat nousseet pintaan peruuntuneiden opintomatkojen tai tiheään tahtiin muuttuneiden turvallisuusohjeiden vuoksi. Olemme jatkaneet käsien pesua sekä kannustaneet noudattamaan maskisuositusta tai vapaaehtoista karanteenia

ennen ylioppilaskirjoituksia. Koen, ettei negatiivisuus saa kuitenkaan jäädä päällimmäiseksi tunteeksi, koska emme voi olosuhteille mitään. Kuten jo alussa totesin, mielestäni olemme pärjänneet lukuvuoden aikana näissä olosuhteissa todella hyvin. Lukuvuosi on edellyttänyt opiskelijoilta ja kampuksen henkilökunnalta sinnikkyyttä, sisua ja venymistä. Kiitos siitä jokaiselle teistä. Kiitos kaikille huoltajille tärkeästä tuestanne nuorille. Kiitos verkosto- ja yhteistyökumppaneillemme kuluneesta lukuvuodesta. Aurinkoista kesää kaikille lukion toiminnassa mukana olleille!

Pudasjärvellä kesäkuun 4. päivänä 2022 vs. rehtori Susanne Nyman

Ylioppilaat

- Aleya Demir
 - Otto Ekdahl
 - Vera Heiskanen
 - Essi Hinkula
 - Viivi Holappa
- Ahti Hyypiö
 - Vili Härkönen
 - Jere Laitinen
 - Lotta Lasala
 - Joonas Mattila

Stipendit

- LUKION OMA STIPENDI-RAHASTO:**
- Jesse Pyykkönen: erinomaisesta menestymisestä äidinkielen, matematiikan, fysiikan, biologian, historian, maantieteen, psykologian ja yhteiskuntaopin ylioppilaskokeissa sekä hyvästä menestymisestä englannin kielen, ruotsin kielen ja kemian ylioppilaskokeissa
 - Joonas Mattila: erinomaisesta menestymisestä äidinkielen, matematiikan, fysiikan, biologian ja kemian ylioppilaskokeissa sekä hyvästä menestymisestä englannin kielen ylioppilaskokeissa
 - Viivi Holappa: erinomaisesta menestymisestä englannin kielen ja hyvästä menestymisestä äidinkielen ylioppilaskokeissa
 - Sirkku Sarajärvi: erinomaisesta menestymisestä psykologian ja hyvästä menestymisestä äidinkielen ylioppilaskokeissa sekä musiikillisesta lahjakkuudesta
 - Viivi Syrjä: erinomaisesta menestymisestä äidinkielen ja hyvästä

- menestymisestä ruotsin kielen ja maantieteen ylioppilaskokeissa sekä erinomaisesta menestymisestä liikunnan opinnoissa
- Aleya Demir: hyvästä menestymisestä suomi toisena kielenä YO-kirjoituksissa
- Vera Heiskanen: hyvästä menestymisestä äidinkielen ja venäjän kielen ylioppilaskokeissa
- Vili Härkönen: hyvästä menestymisestä äidinkielen ja englannin kielen ylioppilaskokeissa
- Jere Laitinen: hyvästä menestymisestä englannin kielen ylioppilaskokeissa
- Aino Ojala: hyvästä menestymisestä ruotsin kielen, äidinkielen ja terveystiedon ylioppilaskokeissa
- Matleena Suanto: hyvästä menestymisestä äidinkielen ylioppilaskokeissa
- Tsemppistipendit positiivisesta asenteesta ja hyvästä menestymisestä opinnoissa abeille Iida Väisänen, Essi Hinkula, Otto Ekdahl
- Tsemppistipendit alemmille ikäluokille ahkeruudesta opinnois

- sa sekä positiivisesta asenteesta: 1. luokat: Joonas Kaivorinne, Jenna Pyykkönen ja Tico Juntunen 2. luokat: Enni Vengasaho ja Sofia Harju
- Ilmailulinjan stipendi: Ahti Hyypiö

RYHMIEN PARHAAT KESKIHARVOT

- 19A Jesse Pyykkönen
- 19B Viivi Syrjä
- 20A Antti Rytinki
- 20B Ennamari Pihlaja
- 21A Pyykkönen Jenna
- 21B Ervasti Kauri

- ULKOPUOLISET LAHJOITTAJAT:**
- Pudasjärven luonnonsuojeluyhdistys: Henrik Holmi (1.vsk)
 - Pudasjärven luonnonsuojeluyhdistys: Antti Rytinki (2. vsk)
 - Kontiotuote: Jesse Pyykkönen
 - Asuntoinsinöörit: Joonas Mattila
 - Vanhempaintoimikunta: Jesse Pyykkönen
 - Profin: Vera Heiskanen, Vili Härkönen
 - Senioriopettajat: Sirkku Sarajärvi

- Niko Tauriainen
- Sara Valkola
- Iida Väisänen
- Pudasjärven Osuuspankki: Joonas Mattila, Jesse Pyykkönen
- Pudasjärven kaupunki: Jesse Pyykkönen, Joonas Mattila ja Viivi Syrjä
- Pudasjärven Hilmojat: Jesse Pyykkönen
- Paavo Tolosen säätiö: Lotta Lasala
- Pudasjärven yrittäjät ry: Sara Valkola
- MLL: Jere Laitinen
- Seurakunnan nuorisotyö: Niko Tauriainen
- LC-Pudasjärvi: Aino Ojala

- LEHTI- TAI KIRJASTIPENDIT**
- Iijokiseutu: Jere Laitinen
 - Long Play: Jesse Pyykkönen
 - Kemia-lehti: Janne Vääräniemi, Jenna Pyykkönen, Kauri Ervasti, Henrik Holmi, Ahti Hyypiö, Aleks Kärki, Joonas Mattila, Johannes Järvinen ja Samu Lehtola
 - Uusiouutiset yhteistyökumppaneineen: Topias Korteniemi
 - Sverigekontakt i Finland rf: Viivi Syrjä

Pudasjärven lukio

- Pudasjärven lukiossa oli lukuvuoden päättyessä 110 opiskelijaa.
- Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita oli 43, toisen vuosikurssin opiskelijoita 40 ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoita oli 27.
- Lukion lentolinjalle osallistui 19 opiskelijaa.
- 14 opiskelijan kotipaikka on Pudasjärven ulkopuolella.

MENESTYSTÄ STT:N LUKIOVERTAILUSSA

- Pienten lukiodien sarjassa Pudasjärven lukio sijoittui 5. sijalle valtakunnan tasolla.
- Pudasjärven lukio on tänä keväänä paras lukio Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa.
- STT:n lukiovertailussa oli yhteensä 343 lukiota, joiden ylioppilaskirjoitusten keskiarvo ja vertaillaan keskenään.
- Lukiodien pisteytyksessä otettiin huomioon myös opiskelijoiden arvosanojen muuttuminen lukion aikana.
- Vertailussa lukiot jaetaan pieniin ja suuriin lukioihin.

Ylioppilaan puhe

Arvoisat kanssalyoppineet, vanhemmat ja juhluvieraat, kun minua kysyttiin uuden ylioppilaan puheen pitäjäksi, vastasin tuttuun tapaan sen enempää miettimättä “totta kai”.

Hetimitään vastaukseni on kaduttanut mutta sain kun sainkin jonkinlaisen puheen aikaiseksi. Viime tippaan tämä tietysti jäi, hikikarpalot valuiivat vielä eilen illalla otsalani kun yritin keksiä arvokkaaseen kontekstiin sopivaa sanottavaa.

Mutta tässä sitä nyt ollaan, lip-pikset päässä merkinä kolmen vuoden ahkerasta opiskelusta. Loistava suoritus kaikilta, olkaamme jokainen ylpeitä omasta saavutuksestamme. Tätä päivää olen odottanut innolla mutta myös haikein mielin. Tähän se lukioaika virallisesti päättyy; yksi aikakausi elämässä on ohi ja uusi alkaa.

YLÄASTEELLA yhteishakujen lähes-tyessä pohdin pääni puhki missä rasittaisin aivojani seuraavat kolme lukuvuotta. Hieman yllättäväksikin voisin kutsua omaa valintaani näin synnynnäisenä keskisuomalaisena. Tarkalleen ottaen 326 kilometriä välimatkaa kodin ja koulun välillä.

Kuulostaa aika hurjalta mutta loppujen lopuksi se on lyhyt matka oman unelmansa saavuttami-seen. Olin rohkea, tein oman päätökseni ja se on kannattanut. Saan olla kiitollinen että sain tehdä va-paasti oman valintani tulevaisuu-teni suhteen ja vanhempani pääs-tivät minut 15-vuotiaana melkein toiselle puolelle Suomea opiskelemaan unelmieni kouluun.

Ensimmäinen lukiovuosi oli opiskeluntäyteinen. Motivaatiota oli enemmän kuin laki salli ja kurs-siarvosanojen täytyi olla aina prii-maa. Jos kyse olisi ollut työelämästä, olisin kuvaillut itseäni oravan-pyörästä nauttivaksi virkaintoilijak-si. Onneksi ymmärsin toisen vuosi-kurssin alkaessa opiskelun olevan muutakin kuin englanninsanojen ulkoa opettelua.

LUKIOVUODET tarjosivat niin yleissi-vistävää oppia kuin unohtumatto-mia kokemuksiakin.

Eniten vaakakupissa painavat kuitenkin uudet kaverit. Teidän kanssa koulunkäynti oli kevyttä ja välillä nauratti niin ettei tunneil-la olemisesta meinannut tulla mi-tään. Jos joskus oli rankkaa eikä opiskelu oikein maistunut, sanot-tiin toisillemme vain että “jos ei jaksakaan koittaa vaan jaksaa”. Tuolla asenteella on puserrettu kaikki lukion oppimäärän 75 kurs-sia hyväksytysti läpi.

Kiitos siis opettajille tsemppaa-vasta asenteesta ja laadukkaasta opetuksesta. Erityiskiitoksen an-saitsee myös Veikko; ammattitai-toisen lennonopetuksen ansiosta meillä istuu täällä salissa kuusi uut-ta ultrakevytplottia. Ilmailu-urani sai todellakin tuulta siipiensä alle ja tästä on hyvä jatkaa itsensä ke-hittämistä.

Pudasjärvi todellakin tarjosi hy-vät eväät elämään.

LOPUKSI haluan vielä toivottaa meille kaikille valkolakin saaneille paljon onnea ja tsemppiä tulevai-

MARTTA OINAS-PANUMA
Viivi Syrjä valmistui Pudasjärven lu-kion ilmailulinjalta.

suuteen. Haluan vielä jakaa kaup-pakassin kyljestä bongaamani elä-mänohjeen:

Hyvä olo tulee hyvistä valinnois-ta. Siitä että toimii oikein ja omien arvojen mukaan. Siitä että tekee joka päivä jotain, mistä oikeasti pi-tää. Voi olla oma itsensä. Kertoa mielipiteensä. Vaihtaa mielipidet-tä. Olla eri mieltä. Olla samaa miel-tä. Tärkeintä on että omat valinnat ovat omia. Se tekee niistä hyviä.

*Pudasjärven lukion
ylioppilasjuhlassa 4.6.2022
Viivi Syrjä*

”Tätä päivää olen odot-tanut innolla mutta myös haikein mielin. Tähän se lukioaika viralli-sesti päättyy; yksi aika-kausi elämässä on ohi ja uusi alkaa.”

LUKIORAKENNUS

ANNA KERÄLÄ
Pudasjärven lukio on osa Hirsikampusta.

KUVIA VUODEN VARRELTA

RISTO PIKKUPEURA
Vanhojen tansseja tanssittiin toukokuun lopussa.

MARTTA OINAS-PANUMA
Airueet valmiina ylioppilasjuhlassa.

Lukion lintukurssilaiset Tornien taistossa

Antti Jaako

Parin koronavälivuoden jälkeen 7.5.2022 kisattiin taas perinteinen lintuharrastustapahtuma, BirdLife Suomen organisoima Tornien taisto. Lukion biologian valinnaisen lintukurssin vahvistettu joukkue osallistui tapahtumaan toista kertaa Pudasjärven uimarannan lintutornilla.

Tornien taistoon osallistui tänäkin vuonna yli 300 joukkuetta kautta maan. Leikkimielisen kisan tavoitteena on nähdä tai kuulla mahdollisimman monta lintulajia aamuvuiden ja kello kolmentoista välisenä aikana. Tapahtumalla hankitaan varoja linnustonsuojeluun ja tehdään lintuharrastusta tunnetuksi.

OLOSUHTEET Pudasjärvellä olivat taistopäivänä lintuhavainnoin kannalta mainiot. Sulaa oli jo riittämiin, mutta toisaalta kevättulva ei ollut vielä ehtinyt kunnolla nousta, mikä näkyi erityisesti vesilintujen runsautena. Joukkue saikin raapustaa rastit lajilistaansa esimerkiksi jouhisorsan, mustalinnun, uivelon ja tukkakoskelon kohdalle.

Tuulahduksen alkavasta kesästä toivat haarapääskyt, joita näimme useampaan otteeseen. Mieleenpainuvuin siivekäs oli kuitenkin kaula mutkalla Pudasjärven yli lentänyt harmaahaikara.

Dramatiikkaa meille tarjosi liian suuren haukeen iskenyt sääksi, joka sai vasta minuuttien uima-reissun jälkeen irrotettua kyntensä kalasta, jota ei jaksanut nostaa kunnolla ilmaan.

Pudasjärven lukion joukkue havainnoi 59 lintulajia Tornien taistossa.

LUKION PuLu-joukkueen lopuliseksi lajimääräksi ynnättiin ennen puolta päivää alkaneesta saateesta ja kohtuullisesta tuulesta huolimatta mainiot 59 lajia, mikä oli peräti yhdeksän lajin parannus vuoden 2019 tulokseen.

”Lukion joukkueen keräämä lajimäärä oli Koillismaan alueen suurin.”

Lajimäärä oli Koillismaan alueen suurin.

Opiskelijat saivat luontoelämyksiä ja oppivat tunnistamaan uusia lintulajeja sekä ulkonäöltä, että äänistä. Tornissa puhalsi ajoin navakahkon kalsea tuuli, joten vä-

lillä joukkue kävi lämmittelemässä uimarannan nuotiopaikalla eväitä syöden ja makkaraa paistellen.

Kirjoittaja on Pudasjärven lukion biologian ja maantieteen lehtori

Sara Ervasti: Pudasjärveltä hyvät eväät opiskeluun

Risto Pikkupeura

Sara Ervasti valmistui Pudasjärven lukiota pari vuotta sitten. Nyt hän opiskelee Oulun yliopistossa aineenopettajaksi. Se, miten opin-tosuunta valikoitui ei täysin johdu Pudasjärven lukiota, mutta vaikutuksensa silläkin oli.

-Kolme vuotta olin lukiolla ja tykkäsin olla siellä. Koululla oli hyvä henki ja kaikki toimi hyvin, muistelee Ervasti.

Hyvä puoli oli sinällään jo se, ettei Pudasjärveltä tarvinnut lähteä minnekään kauemmaksi opiskelemaan yleissivistävää tutkintoa.

-Pieni lukio, viihtyisät tilat ja mukavat opettajat, jotka olivat tuttuja jo yläasteen ajoilta.

ERVASTI tuntee millaisen muutoksen Hirsikampuksen valmistuminen teki.

-Olin alkuun Rimmillä ja muis-

tan kun sieltä muutettiin kampukselle.

Opiskelijat olisivat halunneet lukiolle oman sopen kampuksen tiloista, mutta luokat sijoitettiin osin yläasteen kanssa samoihin tiloihin.

- Tilat ovat laadukkaita, mutta eivät mitenkään isot.

- Opiskelijat pääsivät kuitenkin vaikuttamaan paljon miten toiminta kampuksella käynnistyi.

Ervasti kiittelee lukion laajaa kurssitarjontaa ja ilmailulinja on kiinnostava lisä.

OPETTAJAKSI pyrkiminen oli Ervastille toive jo nuoruudesta lähtien.

- Olin sanonut pienestä alkaen, että haluan opettajaksi.

Ervastin koulutie on kulkenut pienten koulujen kautta.

- Ensinnäkin Ervastissa, sitten Hirvas-koskella, Rimminkankaalla ja lukio kampuksella.

Sara Ervasti viihtyi Pudasjärvellä koulussa ja toivoo pääsevänsä myöhemmin töihin pienelle koululle, jossa olisi samanlainen ilmapiiri kuin oli Pudasjärvellä.

-Olen aina tykännyt olla koulussa. Se on ollut turvallinen paikka.

PARI vuotta sitten valmistuneet lukiolaiset eivät kovin paljoa ole yhteyttä toistensa kanssa pitäneet, paitsi sosiaalisessa mediassa.

-Korona alkoi juuri kun kirjoitukset olivat alkamassa. Ehdimme kuitenkin pitää yhteisiä tapahtumia kuten vanhojen tanssit.

Ervasti on myös myöhemmin käynyt Hirsikampuksella.

-Opiskeluun kuuluvan tutustu-

misen kävin tekemässä siellä. Oli kiva kun opettajat tunnistivat

-Todennäköisesti haluaisin mennä jatkossa pienelle koululle töihin. Työpaikkaan, jossa olisi samanlainen ilmapiiri kuin oli Pudasjärvellä.

Pudasjärven lukion ilmailulinjalta valmistunut Viivi Syrjä ohittaa Oulua matkalennolla kohti Oulunsaloa.

Lentäen kohti unelmia

Veikko Rasila

”Tuossa on Pudasjärvi ja uimaran-ta.” ”Lukio.” ”Tuolla näkyy Jongun-järvi.” Tällaisia huudahduksia kuulee usein, kun Pudasjärven lukion ilmailulinjalaiset ovat ensimmäisellä lentotunnillaan.

Se järjestetään mukavan tasaisessa kelissä, jotta tämä ensimmäinen lentokokemus voitaisi mahdolliset pelonsekaiset mielikuvat pienkoneella lentämisestä. Kyseessä on koulutusohjelman mukainen lento-tehtävä numero 1, tutustumislento. Ilmailulinjan lentokoulutus tapahtuu oppilaiden vapaa-ajalla ja se sisältää yhteensä reilu 40 kappaletta 30-45 minuutin lentoa, joilla kullakin on oma lento-ohjelma.

Tutustumislennon jälkeen tulee hätätoimenpiteisiin valmentava lento, ja kohta sen jälkeen päästään itse ohjaamiseen. Suora vaakalento vaatii, että koneen korkeus säilyy, siivet pidetään vaa’assa ja suunta säilyy. Se on helppoa ns. piimäkelissä eli tasaisessa säässä, mutta useimmiten lentotilaa muuttaa koko ajan turbulenssi ja nostavien ilmavirtausten (termiinkin) vaikutus.

Kaarrossa korkeus säilyy, kallistus säilyy ja kuula pidetään keskellä, joka tarkoittaa, että kone lentää puhtaasti eikä luisu. Kaartojen jälkeen vuorossa ovat korkeuden lisääminen ja vähentäminen, ja niissä aiempien lisäksi tehon hallinta tulee mukaan.

Sakkaus on monelle kadunmiehelle ehkä pelottavakin asia, mutta lento-oppilaille se tulee tutuksi

jo varhain eikä sitä pelätä. Sakkauksessa koneen siiven nostovoima irttoa ja koneen korkeus lähtee vajoamaan. Oppilaille on ensiarvoisen tärkeää oppia tunnistamaan sakkauksen lähestyminen ja osata reagoida oikeilla sakkauksen oikaisutoimilla.

SEURAAVILLA oppitunneilla keskitytään lentoonlähtöön ja laskuun sekä laskukierroslentämiseen. Lentokoulutuksessa lasku vaatii eniten harjoittelua ja toistoja ennen kuin se alkaa sujua tutusti ja turvallisesti. Aluksi on hyvä tehdä harjoittelua mahdollisuuksien mukaan piimäkelissä eli tuulettomassa ja puuskatomassa säässä, mutta sen jälkeen paljonkin lisähaasteita tuo normaali sääolosuhteet, joihin kuuluu sivutuuli ja puuskat. Hyvä lasku on kentän pinnassa sakkaukseen päättävä loivennus ja niitä oppilaat oppivat kurssin aikana tekemään.

Oikaisut epätavallisista lentotiloista on yksi osa lupakirjaan vaadittavaa lentokoetta eli tarkastuslentoa. Oppilaan pitää osata toimia oikein näissä tilanteissa, joissa kone on erikoisessa asennossa, esimerkiksi nokka pystyssä taivasta kohti tai jyrkässä syöksyssä. Toimintakykyä ei voi menettää, vaikka kone olisi ylösalaisin.

Hyvin odotettu vaihe koulutuksessa on ensimmäinen yksinlento. Sitä edeltää lentokoe, jossa toinen opettaja tarkastaa oppilaan peruslentosaitot ja toteaa oppilaan kykeneväksi yksinlennolle. Oppilaan pitää suoriutua yksin kaikista normaali-

lin lennon vaiheista. Ensimmäisen yksinlennon jälkeen hymy on herkässä ja iso etappi lentokoulutuksessa on saavutettu. Yksinlentoja lennetään yhteensä vähintään viisi tuntia koulutuksen aikana.

MATKALENNOISSA päästään tutustumaan myös kenttään, jossa on lennonjohto. Matkalentoja varten täytyy tehdä tarkat valmistelut, jotta lento määränpäähän sujuu suunnitelmien mukaan. Lennon valmistelussa tutkitaan ilmatilavaraukset ja -rajoitukset, säät ja ennusteet, tehdään reittilaskelmat, tuulilaskelmat, paino- ja polttoainelaskelmat sekä kootaan kenttätiedot kaikilta reittiosuuksilta.

Kun paikallisia yksinlentoja on tarvittava määrä, valmentaa opettaja oppilaansa kurssin haastavinta vaihetta, yksinmatkalentoa varten. Yksinmatkalennot suoritetaan useimmiten reitillä EFPU-EFOU-EFPU eli Pudasjärvi-Oulu-Pudasjärvi. Lennon valmistelu alkaa jo edellisenä päivänä, kun tehdään reittisuunnitelmat ja tutkitaan sääennusteita reitille. Opettajan kanssa kerrataan vielä tarkoin tulevan lennon vaiheet ja radioliikenne.

Menomatka tapahtuu suoraan Pudasjärven kentältä Oulun kenttää kohti normaalisti Oulun TMA:lla eli lähestymisalueella, joka on Oulun ylempi valvottu ilmatila. Ennen valvottuun ilmatilaan tuloa oppilaan täytyy ottaa radiolla yhteyttä Oulun lennonjohtoon ja pyytää selvitystä ilmatilaan pääsystä. Reitti menee Oulun kaupungin yli kent-

tää kohti ja lentäjä saa aikanaan laskuluvan käytössä olevalle kiitotielle liittyessään laskukierrokseen selvityksen mukaisesti.

Paluumatka alkaa kenttätiedotteen, reittiselvityksen, rullaus selvityksen, rullauksen ja ennen lentoonlähtöä tehtävien tarkistuksen jälkeen lentoonlähtöselvityksellä ”Oscar Hotel Uniform 688, tuuli satokolmekymmentä astetta kahdeksan solmua, selvä lentoonlähtöön kiitotie 12”. Tällä selvityksellä oppilas saa luvan suorittaa lentoonlähdön ja kaartaa reitin suuntaan annetulle korkeudelle. Valvotusta ilmatilasta poistumisen jälkeen oppilas jatkaa reitillä kohti seuraavaa sovitun reittipistettä ja sen jälkeen kohti Pudasjärven tuttuja maisemia.

KUN KAIKKI lupakirjamääräyksen mukaiset teoria- ja lentokoulutusvaatimukset on täytetty, voidaan sopia tarkastuslennosta. Ulkopuolinen kutsuttu tarkastuslentäjä tenttaa oppilaan teoriaosaamista ja lennon valmisteluun liittyviä asioita, sekä lentää oppilaan kanssa reilun tunnin tarkastuslennon. Jos tarkastuslento on hyväksytty, niin on juhlan paikka ja oppilas pääsee anomaan Traficomilta omaa lentolupakirjaa.

On ilo seurata miten paljon oppilaat kehittyvät kurssin aikana myös henkilöinä. Varovaisesta ujosta oppilaasta tulee nopeasti tasavertainen osa tiimiä, joka jakaa yhteiset intressit ja tavoitteet. Oppilaat huomaavat, että asioita oikeasti opitaan ja näin pala palalta rakennetaan osaamista, jolla pystytään itse hallitse-

Lentoharjoittelua lentosimulaattorilla.

maan lentokonetta tarkkojen sääntöjen mukaisesti.

Ensimmäisen yksinlento on iso askel, jossa itsetunto saa roiman korotuksen ja oppilasta voi kutsua jo lentäjäksi. Arvot koulutustoiminnassa ovat hyvin turvallisuuspainotteisia. Oikeiden asenteiden istuttaminen oppilaisiin on merkittävä osa koulutusta ja se on tärkeä reitti kohti turvallisuusuhakuista hyvää ilmailutapaa. Tällä koulutuksella oppilaat saavat hyvät ensiaskeleet polulla, jonka jatkolla oppilaat näkevät omia tärkeitä unelmia ja haaveita tulevista ammateista.

Jutun kirjoittaja on lennon opettaja.